

نعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰ زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۱۲۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۱- کدام یک از کتابهای زیر اثر ناصر خسرو است؟

۱. هدایه المومنین   ۲. هدایه المتعلمین   ۳. جامع الحکمتین   ۴. جامع السعادات

۲- خلیفه و امام فاطمی معاصر ناصر خسرو، که ناصر از جانب او مرتبه «حجت» یافته بود، که بود؟

۱. المستنصر بالله   ۲. الحاکم لامرالله   ۳. المستعلی بالله   ۴. المتوکل بالله

۳- ناصر خسرو در بیت زیر از چه چیزی انتقاد می کند؟

قندیل فروزی به شب قدر به مسجد   مسجد شده چون روز و دلت چون شب یلدا

۱. از گرمی داشتن شبهای قدر (بدون توجه به خدا در شبهای دیگر)

۲. از تزیین و چراغانی کردن مساجد (بدون توجه به حقیقت دین)

۳. از لزوم احیای شب قدر در مساجد

۴. از توجه کردن به گرمی داشت شب یلدا بیشتر از شب قدر

۴- کدام بیت متناظر به این سخن امام علی (ع) است؟

رَحِمَ اللهُ اِمْرِيَّ عَلِمَ مِنْ اَيْنَ وَ فِى اَيْنَ وَ اِلَى اَيْنَ

۱. از دیدن و شنیدن دانش یله نکرد   چون دشمنان خویش به دل کور و کر مرا

۲. از هر چه حاجت است بدو بنده را خدای   کرده است بی نیاز در این رهگذر مرا

۳. منگر بدین ضعیف تنم زانکه در سخن   زین چرخ پر ستاره فزون است اثر مرا

۴. گر من در این سرای نبینم در آن سرای   پس جای خویش چه باید بصر مرا

۵- «کژدم غربت» در مصراع «آزرده کرد کژدم غربت جگر مرا» چه نوع اضافه ای است؟

۱. بیانی   ۲. تشبیهی   ۳. استعاری   ۴. تخصیصی

۶- کدام گزینه با دیگر ابیات تناسب معنایی ندارد؟

۱. از این همه بستاند به جمله هر چه ش داد   چنانکه باز ستد هر چه داده بود آن را

۲. زمانه هیچ نبخشد که باز نستاند   مجو ز سفله مروت که شیئه لا شی

۳. و من یصحب الدتیا یکن مثل قابض   علی الماء خائته فُروج الاصابع

۴. وَمَنْ يَكُ ذَا فَمِ مَرِّ مَرِيضٍ   يَجِدُ مُرّاً بِهِ الْمَاءُ الزَّلَالِ

تعداد سوالات: نستی: ۳۰ - تشریحی: ۰
زمان آزمون (دقیقه): نستی: ۱۲۰ - تشریحی: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۷- در بیت زیر عبارت «سرطان را زیر خویش دیدن» کنایه از چیست؟

کجاست اکنون آن فر و آن جلالت و جاه که زیر خویش همی دید برج سرطان را

۱. همه چیز را زیر چنبره قدرت خود دیدن
۲. همه بیماریها را قابل علاج دانستن
۳. همه افلاک و ستارگان را قابل شناسایی دانستن
۴. هر قدرتی را ناشی از بخشش افلاک گمان بردن

۸- در مورد معنای سه واژه «گشت» به ترتیب در بیت زیر کدام گزینه صحیح است؟

گشت بر من روز و شب چندانکه گشت از گشت او موی من مانند روز و روی من مانند شب

۱. شد - گردش - گردید
۲. گردش - گردید - شد
۳. گردید - شد - گردش
۴. شد - گردید - گردش

۹- کدام گزینه با سایر گزینه ها تناسب معنایی کمتری دارد؟

۱. به میان قدر و جبر رود اهل خرد ره دانا به میانه ی دو ره خوف و رجاست
۲. نام قضا خرد کن و نام قدر سخن یاد است این سخن ز یکی نامور مرا
۳. به میان قدر و جبر زه راست بجوی که سوی اهل خرد جبر و قدر درد و عناست
۴. لَا تَعْشْ مُجْبِرًا وَلَا قَدَرِيًّا وَاجْتَهِدْ فِي تَوْسُطِ بَيْنَ بَيْنَا

۱۰- در مورد «مسعود» و «سعید» در این بیت کدام گزینه صحیح است؟

مسعود همی بر حریر غلطد بر گشت سعید از نمد قبا نیست

۱. نام دو برادر که از صنعتگران بازار بلخ بودند.
۲. نام دو برادر از امرای غزنوی
۳. نام دو برادر در حکایتها که یکی خدمت امیران می کرد و دیگری درویشی اختیار کرده بود.
۴. اسم افراد خاص و علم نیست.

۱۱- در کدام بیت قیاس منطقی وجود دارد؟

۱. ای خواجه ریا ضد پارسایی است آن را که ریا هست پارسا نیست
۲. آهوی محالات و آرزو را اندر دل من معدن چرا نیست
۳. من مانده به یمگان درون از آنم کاندل دل من شبهت و ریا نیست
۴. این آرزو ای خواجه اژدهایی است بدخو که از این بدتر اژدها نیست

نعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰ زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۱۲۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۱۲- مضمون این بیت ناصر خسرو در کدام گزینه آمده است؟

پندم چه دهی؟ نخست خود را محکم کمری ز پند ببرند

۱. فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۲. قُولُوا الْحَقُّ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ۴. مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ تَكَفَّلَ اللَّهُ لَهُ بِرِزْقِهِ

۱۳- در کدام بیت (از نظر علم معانی) عیب تنافر حروف وجود دارد؟

۱. پند از حکما پذیر، ازیراک حکمت پدر است و پند فرزند

۲. کاری که ز من پسند نایدت با من مکن آنچنان و میسند

۳. بر گردن یار خود منه طوق گر یار تو خواندت خداوند

۴. بزدای به عذر زنگ کینه جز عذر درخت کین که بر کند؟

۱۴- در بیت زیر ناصر خسرو از کدام طبقه اجتماعی انتقاد می کند؟

حکیم آن است کو از شاه نندیشد، نه آن نادان که شه را شعر گوید تا مگر چیزیش فرماید

۱. شاعران ۲. حکیمان ۳. شاهان ۴. عوام نادان

۱۵- چو سوی حکمت دینی بیابی ره، شوی آگه که افلاطون همی بر خلق عالم باد پیماید

در این بیت ناصر خسرو درباره افلاطون چه می گوید؟

۱. افلاطون با علم و دانش خود، کارها و اختراعات شگفت انگیز می کند.

۲. افلاطون کار بیهوده ای می کند.

۳. افلاطون صاحب حکمت دینی و کشف و کرامات است.

۴. افلاطون بر خلق عالم سروری می کند.

۱۶- فاعل فعل این بیت در کدام گزینه آمده است؟

به تحریر الفاظ من فخر کرد همی کاغذ از دست من بر حریر

۱. الفاظ ۲. فخر ۳. کاغذ ۴. دست من

تعداد سوالات: نستی: ۳۰ تشریحی: ۰ زمان آزمون (دقیقه): نستی: ۱۲۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۱۷- معنی این بیت در کدام گزینه آمده است؟

خراسانیان گر نجستند دین بتر زین که خودشان گرفتگی مگیر

۱. خراسانیان اگر از دین فرار نمی کردند تو کلاه خود و سپر آنها را نمی گرفتی.
۲. اگر خراسانیان سراغ دین نرفتند تو بدتر از این گرفتارشان مکن (همین عذابشان کافی است).
۳. اگر خراسانیان دین را قبول نکنند بدتر از این حسابشان مکن (همین بی دینی بدترین صفتشان است).
۴. خراسانیان را بدتر از این فرض مکن که دین را رها کرده اند و کافر شده اند.

۱۸- در این ابیات ناصر خسرو کدام موضوع را مطرح می کند؟

اگر کار بوده ست و رفته قلم چرا خورد باید به بیهوده غم؟
و گر ناید از تو نه نیک و نه بد روا نیست بر تو نه مدح و نه ذم

۱. جبرگرایی را رد می کند.
۲. جبرگرایی را قبول می کند.
۳. از تقدیر و سرنوشت شکایت می کند.
۴. ثواب و عقاب اخروی را رد می کند.

۱۹- «رهی» به چه معنایی است؟

۱. امیر
۲. وزیر
۳. لشگری
۴. غلام

۲۰- «افتعال» در این بیت به چه معنایی است؟

دل ز افتعال اهل زمانه ملا شدم زیشان به قول و فعل ازیرا جدا شدم

۱. رفتار
۲. گفتار
۳. بهتان
۴. تمسخر

۲۱- در توضیح بیت زیر کدام گزینه غلط است؟

نام بزرگ امام زمان است از این قبل من از زمین به زهره بدو بر سما شدم

۱. نام بزرگ: اسم اعظم
۲. امام زمان: المستنصر بالله
۳. از این قبل: پیش از این
۴. زهره: زنی بدکاره در بابل

۲۲- «مساوی» در این بیت یعنی چه؟

گر گفتم از رسول علی خلق را وصی است سوی شما سزای مساوی چرا شدم؟

۱. بدگویی
۲. برابری
۳. عدالت و شکنجه
۴. احترام

۲۳- در این بیت کدام صنعت بدیعی مشهود است؟

گرد در من همی نیارد گشتن نه رفیقم و نه یارم

۱. جناس
۲. سجع
۳. ردالعجز علی الصدر
۴. تلمیح

تعداد سوالات: نستی: ۳۰ نثری: ۰ زمان آزمون (دقیقه): نستی: ۱۲۰ نثری: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۲۴- کدام بیت نشان دهنده استغنائی طبع ناصر خسرو است؟

۱. اشعار به پارسی و تازی
۲. در دست امیر و شاه ندهم
۳. کافور سپید گشت ناگه
۴. نشناخت مرا رفیق پارین
- برخوان و بدار استوارم
- بر آرزوی مہی مہارم
- این عنبر تر بر این عذارم
- زیرا که چنین ندید پارم

۲۵- در این بیت منظور از چهار یار چیست؟

ای آنکه چهار یار گویی من با تو در این خلاف نارم

۱. آب و باد و خاک و آتش
۲. علی (ع) و عمار و سلمان و مقداد
۳. ابوبکر و عمر و عثمان و علی (ع)
۴. اساس و ناطق و امام و حجت

۲۶- در این بیت «یله گو باره» کنایه از چیست؟

ناید هگرز زین یله گو باره جز درد و رنج و عاقل بیچاره

۱. گله گاوها
۲. مردم نادان
۳. مردم زحمت کش
۴. حیوانات وحشی و رها

۲۷- معنی این بیت در کدام گزینه درست بیان شده است؟

امروز کوفتم به پی آنک او دی می داشت طاعتم به سر و تاره

۱. امروز در جستجوی دوستی بودم که دیروز یار صمیمی من بود و او را در همه چیز اطاعت می کردم.
۲. امسال مکانهایی را که پارسال تسلیم من بودند، درنور دیدم و پشت سر گذاشتم.
۳. آن کسی که دیروز از من اطاعت می کرد (و در برابرم کرنش می نمود) امروز مرا تپیا زد.
۴. امروز آن کسی را که قبلا از من اطاعت می کرد با دست و پا زدم.

۲۸- «یمگان» که ناصر در این بیت از آن سخن می گوید، چگونه تلفظ می شود و امروزه در کجاست؟

بگذر ای باد دل افروز خراسانی بر یکی مانده به یمگان دره زندانی

۱. به فتح نخست در مغرب تاجیکستان
۲. به ضم نخست در مشرق افغانستان
۳. به کسر نخست در جنوب ترکمنستان
۴. به ضم نخست در عراق

نعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰ زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۱۲۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: متون نظم (۲) قسمت سوم: قصاید ناصر خسرو، نظم ۲ بخش ۳ سی قصیده از ناصر خسرو
رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۰۱۷ - زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۲۷۰

۲۹- در توضیح این بیت، کدام گزینه صحیح است؟

باده پخته حلال است به نزد تو که تو بر مذهب بویوسف و نعمانی

۱. منظور از «باده پخته» شراب بی دُرد و خالص است.
۲. مصراع اول اشاره به حلال بودن شراب در ادیان دیگر دارد
۳. ابویوسف یکی از مفتیان دوره غزنویان و سلجوقیان و معاصر ناصر خسرو است.
۴. منظور از نعمان، ابوحنیفه نعمان بن ثابت، امام و رئیس مذهب فقهی حنفی است.

۳۰- کدام گزینه با دیگر گزینه ها تناسب معنایی ندارد؟

۱. فاسقی بودی به وقت دسترس   پارسا گشتی کنون از مفلسی
۲. سلام کردم و با من به روی خندان گفتم   که ای خمار کش مفلس شراب زده
۳. چه سود از دزدی آنکه توبه کردن   که نتوانی کمند انداخت بر کاخ
۴. حاکمان در زمان معزولی   همه شبلی و بایزید شوند